

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2006
V. volební období

128

Vládní návrh

na vydání

zákona,

**kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění
pozdějších předpisů, a zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších
předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Změna trestního řádu

Čl. I

V § 446 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 539/2004 Sb., se za slova „cizího státu“ vkládají slova „který není členským státem Evropské unie,“.

CELEX: 32005D0876

ČÁST DRUHÁ Změna zákona o Rejstříku trestů

Čl. II

V zákoně č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb., zákona č. 253/2006 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb. se za část druhou vkládá nová část třetí, která včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 6 a 7 zní:

„ČÁST TŘETÍ

PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O ODSOUZENÍCH SE ČLENSKÝMI STÁTY EVROPSKÉ UNIE

§ 16c

(1) Rejstřík trestů poskytuje informace příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie⁶⁾ (dále jen „příslušný orgán“) o pravomocných odsouzeních jeho státních příslušníků soudy České republiky v trestním řízení a o navazujících údajích zapsaných do evidence Rejstříku trestů o takových odsouzeních, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů.

(2) Rejstřík trestů zašle informace uvedené v odstavci 1 v českém jazyce příslušnému orgánu nejpozději do 10 pracovních dnů po provedení zápisu údajů vztahujících se k odsouzení do evidence Rejstříku trestů. Je-li odsouzený státním příslušníkem dvou nebo více jiných členských států Evropské unie, zašle Rejstřík trestů uvedené informace příslušnému orgánu každého z těchto států.

(3) Rejstřík trestů dále poskytne příslušnému orgánu informace o pravomocném odsouzení fyzické osoby a o navazujících údajích zapsaných do evidence Rejstříku trestů o takovém odsouzení za stejných podmínek jako orgánům České republiky činným v trestním řízení, a to na základě žádosti příslušného orgánu zaslané Rejstříku trestů v českém jazyce na stanoveném formuláři⁷⁾ v listinné podobě nebo jiným způsobem umožňujícím Rejstříku trestů ověřit její pravost. Požadované informace zašle Rejstřík trestů příslušnému orgánu v českém jazyce na stanoveném formuláři⁷⁾ spolu s opisem z evidence Rejstříku trestů nejpozději do 10 pracovních dnů od doručení žádosti. Jsou-li k vyřízení žádosti zapotřebí další informace o

osobě, o níž jsou požadovány údaje z evidence Rejstříku trestů, Rejstřík trestů neprodleně požádá příslušný orgán o jejich zaslání. V takovém případě zašle požadované informace příslušnému orgánu do 10 pracovních dnů od doručení těchto dalších informací.

6) Článek 1 rozhodnutí Rady 2005/876/SVV ze dne 21. listopadu 2005 o výměně informací z rejstříku trestů.

7) Příloha rozhodnutí Rady 2005/876/SVV ze dne 21. listopadu 2005 o výměně informací z rejstříku trestů.

CELEX: 32005D0876

§ 16d

Rejstřík trestů přijímá informace o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení a o navazujících údajích zapsaných do evidence jiného členského státu Evropské unie o takových odsouzeních, zaslané jinými členskými státy Evropské unie. Informace o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení zašle Rejstřík trestů Ministerstvu spravedlnosti k postupu podle § 4 odst. 2.

CELEX: 32005D0876

§ 16e

(1) Rejstřík trestů požádá příslušný orgán o poskytnutí informací o pravomocném odsouzení fyzické osoby za trestný čin v jiném členském státě Evropské unie, ve kterém byla odsouzena, a o navazujících údajích zapsaných v evidenci tohoto státu o tomto odsouzení, jsou-li takové informace nutné pro účely trestního řízení.

(2) Žádost podle odstavce 1 se zasílá v listinné podobě nebo jiným způsobem umožňujícím příslušnému orgánu ověřit její pravost, a na stanoveném formuláři⁷⁾ přeloženém do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků dožádaného členského státu Evropské unie nebo do jazyka, v němž je dožádaný členský stát Evropské unie ochoten žádost přijmout.

(3) Informace získané podle odstavce 1 lze použít pouze pro účely trestního řízení, pro které byly vyžádány.“.

CELEX: 32005D0876

Dosavadní část třetí se označuje jako část čtvrtá.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

CELEX: 32005D0876

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Podle stávající právní úpravy je otázka mezinárodní výměny informací z rejstříků trestů upravena v § 446 trestního řádu a §10 odst. 3 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění zákona č. 126/2003 Sb., a mezinárodními smlouvami, zejména Evropskou úmluvou o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 20. dubna 1959 (vyhlášená pod číslem 550/1992 Sb.) a jejími dodatkovými protokoly ze dne 17. března 1978 a 8. listopadu 2001 (dále jen „Úmluva“).

Podle § 446 trestního řádu je k vyřízení žádosti orgánu cizího státu o poskytnutí údajů z evidence Rejstříku trestů příslušné v přípravném řízení Nejvyšší státní zastupitelství a v řízení po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání Ministerstvo spravedlnosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů.

Vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána, jsou v rámci mezinárodní spolupráce ve věcech trestních ve smyslu ustanovení § 375 odst. 1 trestního řádu aplikovány přednostně tak, že ustanovení trestního řádu budou užita jen tehdy, nestanoví-li taková mezinárodní smlouva postup jiný.

Podle § 10 odst. 3 zákona o Rejstříku trestů vydá Rejstřík trestů opis z evidence Rejstříku trestů na žádost cizozemského justičního orgánu, stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

Postupy předávání informací o odsouzeních mezi smluvními stranami Úmluvy upravují články 13 a 22 Úmluvy.

Podle článku 13 Úmluvy zasílá dožádaná strana opisy a informace z rejstříku trestů, vyžádané od ní justičními orgány smluvní strany, které jsou potřebné v trestní věci, ve stejném rozsahu, v jakém je může poskytnout vlastním justičním orgánům v obdobných případech (tj. u nás pro potřeby trestního řízení). Ve všech jiných případech je žádost vyřizována v souladu s podmínkami stanovenými v právním řádu, předpisech nebo praxi dožádané strany. Pro účely provádění čl. 13 Úmluvy jsou podle platné právní úpravy ústředními orgány pro přijímání žádostí o předmětné informace a pro jejich poskytování Nejvyšší státní zastupitelství v řízení před podáním obžaloby a Ministerstvo spravedlnosti v řízení po podání obžaloby (viz prohlášení České republiky k Úmluvě obsažené ve verbální nótě Stálé mise České republiky ze dne 15. března 1994, která byla zaregistrována v generálním sekretariátě dne 16. března 1994; a které zní: „*Ve smyslu článku 15 odstavce 6 Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních mají být dožádání týkající se trestní věci adresována Nejvyššímu státnímu zastupitelství České republiky před tím, než je věc předložena soudu, a Ministerstvu spravedlnosti České republiky poté, co byla věc předložena soudu*“, viz také § 446 tr. řádu).

Podle článku 22 Úmluvy každá smluvní strana informuje ostatní strany o všech odsouzeních a následných opatřeních týkajících se jejich státních občanů, která jsou uvedena v rejstříku trestů. Ministerstva spravedlnosti si navzájem zasílají tyto informace nejméně jednou ročně. V případech, kdy je příslušná osoba považována za státního občana dvou nebo

více smluvních stran, bude informace poskytnuta každé z těchto stran, pokud tato osoba není státním občanem strany, na jejímž území byla odsouzena. Dále každá smluvní strana, která předala výše uvedené informace, zašle příslušné straně na její písemnou žádost v jednotlivých případech kopie dotčených rozsudků a opatření, jakož i všechny další potřebné informace, které jí umožní posoudit, zda je nezbytné provést jakékoliv opatření na vlastním území. Tyto informace jsou zasílány mezi ministerstvy spravedlnosti příslušných zemí.

Pro účely provádění čl. 22 Úmluvy je v České republice ústředním orgánem pro přijímání předmětných informací Ministerstvo spravedlnosti (čl. 22 Úmluvy ostatně předpokládá, že informace budou vyměňovány mezi ministerstvy spravedlnosti).

Ve vztahu ke Slovenské republice je uplatňována příznivější praxe podle čl. 1 odst. 2 Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o výměně údajů z informačních fondů obsažených v rejstříku trestů z 26. 6. 1995 (č. 136/1995 Sb.), neboť výměna trestních listů probíhá mezi Rejstříkem trestů České republiky a Generální prokuraturou Slovenské republiky.

Článek 15 odst. 3 Úmluvy umožňuje, aby žádosti týkající se informací z rejstříku trestů pro účely trestního řízení podle článku 13 odst. 1 byly zaslány přímo příslušnými justičními orgány příslušným úřadům dožádané strany. Pro ilustraci lze uvést, že Rejstřík trestů České republiky v roce 2004 zpracoval celkem 350 žádostí pro cizozemské justiční orgány, z toho 250 bylo vyřízeno faxem v přímém styku (zejména se jednalo o německé a rakouské soudní orgány). Tento postup nebude dotčen.

Čl. 15 odst. 6 Úmluvy stanoví, že smluvní strana může při podpisu této Úmluvy, uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přístupu prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy oznámit, že některé nebo všechny žádosti o pomoc jí musí být zasílány jiným způsobem, než jak je uvedeno v tomto článku, nebo požádat, aby v případech uvedených v odstavci 2 tohoto článku byla kopie dožádání zaslána současně jejímu ministerstvu spravedlnosti. Při podpisu a ratifikaci Úmluvy bylo učiněno prohlášení ČSFR k čl. 15, ve kterém jsou za příslušné orgány označeny Generální prokuratura České a Slovenské Republiky a Ministerstvo spravedlnosti ČR nebo SR, které bylo nahrazeno výše citovaným prohlášením obsaženým ve verbální nótě Stálé mise České republiky ze dne 15. března 1994, podle něhož mají být dožádání týkající se trestní věci adresována Nejvyššímu státnímu zastupitelství České republiky před tím, než je věc předložena soudu, a Ministerstvu spravedlnosti České republiky poté, co byla věc předložena soudu.

Podle článku 16 Úmluvy nebudou s výhradou ustanovení odstavce 2 tohoto článku překlady žádostí a přiložených dokladů požadovány. Tento článek se nedotýká ustanovení o překladech žádostí nebo přiložených dokladů, která jsou obsažena v dohodách a ujednáních, ať už v platných nebo těch, které budou sjednány mezi dvěma nebo více smluvními stranami.

Podle odstavce 2 si každá smluvní strana může při podpisu této Úmluvy, uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přístupu prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy vyhradit právo stanovit, aby jí žádosti a přiložené doklady byly zasílány s překlady do jejího jazyka nebo do některého oficiálního jazyka Rady Evropy nebo do jednoho z těchto jazyků, který je jí stanoven. Ostatní smluvní strany mohou použít vzájemnosti. Česká republika takové prohlášení neučinila.

Podle preambule rozhodnutí Rady 2005/876/SVV ze dne 21. listopadu 2005 o výměně informací z rejstříku trestů (dále jen „rozhodnutí“) jsou postupy předávání informací o odsouzeních podle Úmluvy příliš zdlouhavé a nesplňují požadavky na soudní spolupráci v takovém prostoru, jakým je Evropská unie. Z tohoto důvodu bylo přijato uvedené rozhodnutí, jehož cílem je doplnit a usnadnit dosavadní mechanismy předávání informací o odsouzeních založené na platných úmluvách. Ustanovení týkající se žádostí o informace z rejstříků trestů se zejména nedotýkají možnosti soudních orgánů sdělovat si takové informace navzájem přímo podle příslušných mezinárodních úmluv. Toto rozhodnutí nicméně stanoví konkrétní právo ústředních orgánů členského státu zasílat žádost o informace z rejstříku trestů ústředním orgánům jiného členského státu za podmínek stanovených vnitrostátním právem.

Toto rozhodnutí však neukládá členským státům Evropské unie povinnost evidovat ve svých rejstřících trestů jiná odsouzení nebo informace o trestních věcech, než jaké jsou povinny evidovat podle svého vnitrostátního práva a nevztahuje se na předávání soudních rozhodnutí nebo jejich opisů.

Tímto rozhodnutím není rovněž dotčeno používání příznivějších ustanovení v dvoustranných nebo mnohostranných úmluvách.

Stávající právní úprava mezinárodní výměny informací z rejstříků trestů nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky. Navržená úprava má zcela stejné dopady na muže i na ženy.

Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen a vysvětlení její nezbytnosti jako celku

Evropská rada označila při přijímání Haagského programu ve dnech 4. – 5. listopadu 2004 za prioritní otázku výměny informací o odsuzujících rozsudcích v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie. Jako největší překážka ve stávajícím systému výměny informací podle čl. 22 Evropské úmluvy o vzájemné právní pomoci ve věcech trestních z roku 1959 je označena skutečnost, že pro všechny členské státy zůstává stále obtížné zjištění, zda byl rozsudek vynesen proti určité osobě v jiných členských státech Evropské unie, tím spíše, pokud se jedná o cizího státního příslušníka. Navíc i pokud je existence rozsudku známa, je údajně často obtížné porozumět informacím postoupeným orgánem spravujícím trestní rejstřík jiného státu, a to z důvodů jazykových i právních. Jako další nedostatek pak byl označen problém získat příslušnou informaci rychle a jednoduše. V praxi pak dochází k situacím, kdy je v rámci trestního řízení proti občanu určitého členského státu přihlíženo pouze k záznamům v trestním rejstříku členského státu Evropské unie, ve kterém se vede řízení, bez zohlednění zápisu v rejstříku trestů jiného členského státu Evropské unie než je stát státní příslušnosti osoby.

Výše uvedené se promítlo do iniciativy Komise, která v lednu 2005 předložila tzv. Bílou knihu, která navrhovala dva směry činnosti v souvislosti s dotčenou problematikou. První měl zlepšit výměnu informací a druhý měl zajistit, aby informace mohly vyvolávat

účinky i mimo stát, ve kterém bylo vyneseno odsuzující rozhodnutí. S ohledem na první směr činnosti bylo přijato dotčené rozhodnutí. Dále Komise v lednu 2006 předložila návrh rámcového rozhodnutí o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy.

Cílem rozhodnutí je zjednodušení a doplnění stávajícího systému výměny informací z rejstříků trestů jednotlivých členských států Evropské unie. Toho má být docíleno zejména určením jednoho tzv. ústředního orgánu, který bude příslušný k přijímání žádostí jiných členských států Evropské unie o informace z rejstříku trestů ohledně odsouzení jejich občanů na území dožádaného státu a k poskytování informací z rejstříku trestů ohledně odsouzení občana jiného členského státu Evropské unie na území svého státu. Dále je stávající režim minimálně jednorozhodnutí zasílání informací mezi smluvními stranami Úmluvy podle článku 22 Úmluvy o všech odsouzeních a následných opatřeních týkajících se jejich státních občanů, která jsou uvedena v rejstříku trestů, nahrazen průběžným zasíláním takových informací. Nově se upravuje jazykový režim, podle kterého je třeba žádosti o poskytnutí takových informací z rejstříku trestů jiného členského státu Evropské unie přeložit do jazyka dožádaného státu, odpověď je rovněž zasílána v jazyce dožádaného státu. Pro žádost i odpověď na takovou žádost jsou stanoveny jednotné formuláře, které mají být pro tyto účely používány.

Jak již bylo uvedeno, pro účely provádění čl. 22 Úmluvy je ústředním orgánem pro přijímání a zasílání předmětných informací Ministerstvo spravedlnosti. Z pohledu vnitrostátní praxe je vhodné převzetí této agendy Rejstříkem trestů České republiky z důvodu centralizace agendy, racionalizace a úspory pracnosti při vyhotovování, evidenci a zasílání trestních listů, což je v souladu s navrhovanou koncepcí jednoho ústředního orgánu. Rovněž je zapotřebí přihlédnout k očekávanému vývoji na poli Evropské unie v této oblasti, kdy lze předpokládat, že výhledově by mohla být zřejmě do evidence Rejstříku trestů zapisována rozhodnutí soudů jiných členských států Evropské unie o odsouzení určité osoby za trestný čin automaticky, aniž by Nejvyšší soud rozhodl o zápisu takové skutečnosti do evidence Rejstříku trestů. I z tohoto pohledu se pak Rejstřík trestů jeví jako vhodnější orgán pro převzetí této agendy než Ministerstvo spravedlnosti.

Rejstřík trestů je také začleněn do pilotního projektu, v jehož rámci byla Česká republika zapojena do sítě národních trestních rejstříků Německa, Francie, Španělska a Belgie, v jejímž rámci se rozbíhá elektronická výměna informací mezi rejstříky trestů států zapojených do projektu. I z důvodu předpokládané budoucí elektronické výměny informací z rejstříků trestů se jeví být Rejstřík trestů vhodným ústředním orgánem.

Ačkoli k vyřízení žádostí (tzn. k vlastnímu zpracování, nikoli k přijetí) podle čl. 3 rozhodnutí mohou členské státy určit jeden nebo více ústředních orgánů (tzn. zde by mohla i nadále zůstat dualita Nejvyššího státního zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti podle § 446 trestního řádu), jeví se jako úspornější a vhodnější i pro vyřízení žádostí určit jako tzv. ústřední orgán Rejstřík trestů, který je ostatně podle návrhu příslušný žádosti o informace z evidence Rejstříku trestů přijímat. Takové řešení se navrhuje zvolit z důvodu racionality, aby bylo zabráněno dalšímu přeposílání žádostí jiných členských států mezi našimi justičními orgány a Rejstříkem trestů.

Navrhovaná právní úprava zároveň nevyklučuje použití příznivějších ustanovení mezinárodních smluv, tj. zejména přímý styk justičních orgánů.

Navrhovaná právní úprava mezinárodní výměny informací z rejstříků trestů nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky. Navržená úprava má zcela stejné dopady na muže i na ženy.

Nezbytnost přijetí navrhované úpravy vyplývá z povinnosti členských států Evropské unie uvedené v článku 7 rozhodnutí, podle něhož je stanovena implementační povinnost do šesti měsíců od přijetí rozhodnutí, tj. šesti měsíců ode dne 21. 11. 2005, tedy do 21. 5. 2006.

Zhodnocení souladu navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a s akty práva Evropské unie

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Problematikou výměny informací z rejstříku trestů jednotlivých států se zabývá Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 20. dubna 1959 (vyhlášená pod číslem 550/1992 Sb.) ve znění dodatkových protokolů ze dne 17. března 1978 a 8. listopadu 2001, zejména její články 13 a 22 ve spojení s články 15 a 16 (jak byly výše citovány).

Jak již bylo uvedeno, článek 13 Úmluvy upravuje dosavadní postup pro poskytování informací z rejstříku trestů na základě dožádání jiného smluvního státu, přičemž čl. 16 stanoví, že dožádání se nepřekládají, pokud dožádaný stát při uložení ratifikační listiny o přístupu k Úmluvě neučinil prohlášení, že překlady bude vyžadovat. Tuto úpravu zjednodušuje článek 3 rozhodnutí, který nově stanoví rychlejší postup pro vyřízení žádosti o poskytnutí informací z rejstříku trestů (odstranění dualismu přijímání a vyřizování žádostí) s tím, že dožádání mají být přeložena do jazyka dožadujícího státu.

Čl. 22 Úmluvy stanoví postup pro pravidelnou výměnu informací z rejstříku trestů mezi členskými státy Evropské unie, přičemž Ministerstva spravedlnosti si uvedené informace zasílají nejméně *jednou ročně*. Uvedenou úpravu doplňuje článek 2 rozhodnutí, který nově stanoví rychlejší a jednodušší postup pro pravidelné poskytování informací z rejstříku trestů s tím, že informace budou poskytovány *průběžně v rámci roku*.

Z preambule a návazného textu rozhodnutí vyplývá, že deklarovaným cílem tohoto rozhodnutí není zrušit dosavadní postupy podle Úmluvy, nýbrž „*doplnit a usnadnit*“ principy výměny informací mezi členskými státy Evropské unie obsažené v Úmluvě z roku 1959 ve smyslu ustanovení čl. 26 této Úmluvy. Uvedený článek preambule, která má interpretační význam, je v podstatě převzetím dikce čl. 26 odst. 3 Úmluvy, který umožňuje uzavírání „*nadstandardních*“ dohod mezi smluvními stranami této multilaterální úmluvy. Podle tohoto ustanovení mohou „*smluvní strany mezi sebou sjednávat dvoustranné nebo mnohostranné dohody o vzájemné pomoci v trestních věcech jen k doplnění ustanovení této Úmluvy nebo k usnadnění používání principů, které obsahuje.*“

V rámci Evropské unie se tak členské státy budou řídit uvedenou nadstandardní úpravou. Vztahů s nečlenskými státy Evropské unie se navrhovaná úprava nedotýká, neboť ve vztazích s nimi bude i nadále postupováno podle Úmluvy.

Navrhovaná úprava implementující rozhodnutí je v souladu s předmětnou Úmluvou.

Navrhovaná úprava není v rozporu s akty práva Evropské unie, naopak zajišťuje implementaci rozhodnutí Rady 2005/876/SVV ze dne 21. listopadu 2005 o výměně informací z rejstříku trestů.

V souvislosti s právem ES/EU lze dále upozornit na návrh rámcového rozhodnutí Rady o organizaci a obsahu výměny informací z trestních rejstříků mezi členskými státy EU, jehož cílem je kompletní reforma stávajícího systému za účelem zajištění, aby stát příslušnosti odsouzeného byl schopen plně reagovat na dožádání o informace z jeho rejstříku trestů. Tato iniciativa se však prozatím nachází ve stádiu projednávání. Dále je vhodné připomenout, že na základě plenárního expertního zasedání pořádaného ve dnech 28.- 29. 3. 2006 se Česká republika stala plnoprávným partnerem společného projektu Francie, Německa, Španělska a Belgie směřujícího k propojení národních trestních rejstříků na základě vytvoření elektronické sítě.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Předmětný implementační návrh zákona si vyžádá navýšení o tři pracovníky Rejstříku trestů se zařazením do platové třídy 8 a s následujícími předpokládanými mzdovými náklady: náklady na mzdu ve výši 654 tis. Kč,- ročně, na pojistné 229 tis. Kč,- ročně a příděl do FKSP 13 tis. Kč,- ročně.

Vzhledem k tomu, že Rejstřík trestů nemá v současné době k dispozici žádné další volné kancelářské ani jiné prostory, je zapotřebí získat navíc tři kanceláře pro umístění nových pracovníků a archiv dokumentů. Jednorázové náklady na vybavení pracoviště by činily 426 tis. Kč,- (vše neinvestiční, běžné výdaje).

Režijní náklady na provoz (poštovné, překlady žádostí, kopírovací zařízení, kancelářský spotřební materiál apod.) by představovaly zhruba 500 tis. Kč,- ročně.

Uvedené finanční náklady Ministerstvo spravedlnosti není schopné zajistit v rámci vlastní rozpočtové kapitoly a implementace předmětného rozhodnutí si tak vyžádá navýšení rozpočtové kapitoly Ministerstva spravedlnosti na rok 2007 o částku 1 822 tis. Kč,-.

Navrhovaná úprava nemá dopad na ostatní veřejné rozpočty, ani na podnikatelské prostředí České republiky, neboť se týká výměny informací mezi členskými státy Evropské unie (resp. jejich příslušnými orgány) a netýká se samosprávných územních celků či soukromých fyzických nebo právnických osob.

Sociální dopady, dopad na životní prostředí

Navrhovaná úprava není spojena se sociálními dopady a nedopadá na životní prostředí.

Zvláštní část

K části první – Změna trestního řádu

Podle článku 1 ve spojení s články 2 a 3 předmětného rozhodnutí nelze oproti dosavadní praxi zachovat dva nebo více orgánů příslušných jednak pro odeslání žádosti o poskytnutí informací z evidence vedené jiným členským státem Evropské unie ohledně odsouzení českého občana v trestním řízení a návazných informací z evidence, jednak jako adresáta žádosti jiného členského státu Evropské unie o poskytnutí takových informací z evidence vedené Rejstříkem trestů.

Podle dosavadního znění § 446 trestního řádu navazujícího na článek 24 Úmluvy ve spojení s prohlášením České republiky k této Úmluvě obsaženým ve verbální nótě Stálé mise České republiky ze dne 15. března 1994 je k vyřízení žádosti orgánu cizího státu o poskytnutí údajů z Rejstříku trestů příslušné v přípravném řízení Nejvyšší státní zastupitelství a v řízení po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání Ministerstvo spravedlnosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů. V souladu s požadavkem článku 1 ve spojení s články 2 a 3 rozhodnutí na zjednodušení postupu při výměně informací o odsouzeních státních příslušníků členských států Evropské unie je zapotřebí ve vztahu k členským státům Evropské unie stanovit pouze jeden orgán příslušný k odesílání žádosti o takové informace do jiného členského státu Evropské unie a k přijímání žádostí o takové informace od jiných členských států Evropské unie.

V návaznosti na tento požadavek se jeví jako logické, aby byl ve vztahu k členským státům Evropské unie určen pro odesílání žádostí, přijímání žádostí, ale i jejich vyřizování pouze jeden orgán – a to Rejstřík trestů. (Postup, který rozhodnutí umožňuje, tj. aby žádosti přijímal Rejstřík trestů a vyřizovalo je v přípravném řízení Nejvyšší státní zastupitelství a po podání obžaloby Ministerstvo spravedlnosti, které by však takové žádosti nesměly přijímat, ani odesílat, se nejeví být jako praktický a vhodný). Takový postup se jeví jako vhodný z důvodu racionality celého procesu, neboť zabraňuje dalšímu přeposílání žádosti jiného členského státu Evropské unie mezi našimi justičními orgány a Rejstříkem trestů, koresponduje navíc i se současným zapojením České republiky prostřednictvím Rejstříku trestů do projektu Francie, Německa, Španělska a Belgie zavádějícímu propojení národních trestních rejstříků na základě vytvoření elektronické sítě. Takový systém by umožnil přímou komunikaci na úrovni zapojených států prostřednictvím rejstříků trestů.

Vzhledem k uvedenému se navrhuje, aby Nejvyšší státní zastupitelství a Ministerstvo spravedlnosti zůstaly příslušnými orgány k vyřízení žádosti o poskytnutí údajů z Rejstříku trestů pouze ve vztahu ke státům, které nejsou členskými státy Evropské unie (ve smyslu prohlášení k Úmluvě), zatímco ve vztahu k členským státům Evropské unie by byl příslušným orgánem Rejstřík trestů, pokud by nebyl využit přímý styk justičních orgánů na základě mezinárodní smlouvy.

K části druhé – změna zákona o Rejstříku trestů (nová část třetí, § 16c až § 16e)

K § 16c:

Uvedené ustanovení upravuje v souladu s rozhodnutím podmínky, za kterých Rejstřík trestů poskytuje a zasílá jiným členským státům Evropské unie informace o pravomocném odsouzení státních příslušníků těchto jiných členských států soudy České republiky v trestním řízení a o navazujících údajích zapsaných do evidence vedené Rejstříkem trestů ohledně takového odsouzení.

V návaznosti na článek 6 odst. 3 rozhodnutí postup podle navrhovaného § 16c nevyklučuje použití příznivějších ustanovení mezinárodních smluv, tj. zejména přímý styk justičních orgánů.

Uvedené informace poskytuje Rejstřík trestů ve dvou případech:

- Za prvé průběžně informuje jiné členské státy Evropské unie o pravomocných odsouzeních jejich státních příslušníků českými soudy v trestním řízení poté, co obdrží od českého soudu trestní list o pravomocném odsouzení takového státního příslušníka a založí jej do evidence, jakož i o následných údajích zapisovaných do evidence Rejstříku trestů ohledně takového odsouzení (např. o zahlazení odsouzení apod.). Takové informace zasílá Rejstřík trestů v českém jazyce orgánu, který byl členským státem Evropské unie označen podle rozhodnutí za ústřední orgán (informaci o ústředním orgánu jsou členské státy podle článku 1 odst. 2 rozhodnutí povinny sdělit generálnímu sekretariátu Rady, který tuto informaci sdělí ostatním členským státům a Eurojustu – Rejstřík trestů tak bude ústřední orgány jednotlivých členských států Evropské unie znát jednak z manuálu vypracovaného Radou, jednak je může získat od českého zástupce v Eurojustu). Tyto informace Rejstřík trestů nepřekládá a zasílá je jinému členskému státu Evropské unie v českém jazyce.

- Za druhé poskytuje příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie informace o pravomocném odsouzení všech osob v trestním řízení, jakož i o následných údajích týkajících se takového odsouzení zapisovaných do evidence Rejstříku trestů, také na základě jeho žádosti. Tyto informace poskytne Rejstřík trestů příslušnému orgánu za stejných podmínek jako našim orgánům činným v trestním řízení, tj. pouze pro potřeby trestního řízení (pro tento postup je opora v článku 3 odst. 2 rozhodnutí, který stanoví, že odpověď na žádost je zasílána v souladu s podmínkami stanovenými v jeho vnitrostátním právním řádu, předpisech nebo praxi). Předpokladem pro vyhovění žádosti je, že je zaslána na předepsaném formuláři (viz příloha k rozhodnutí, tento formulář bude obsažen také v závazném vnitřním předpisu) a je přeložena do českého jazyka (v souladu s článkem 5 rozhodnutí).

Odpověď na žádost zašle Rejstřík trestů příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie na předepsaném formuláři (viz příloha rozhodnutí, tento formulář bude obsažen také v závazném vnitřním předpisu). Odpověď je v souladu s článkem 5 rozhodnutí zasílána v českém jazyce, k formuláři se připojí opis z evidence vedené Rejstříkem trestů.

Dále je v souladu s článkem 3 odst. 3 upraven postup při vyžadování si dodatečných informací pro určení totožnosti osoby, ohledně které jsou informace požadovány.

V čl. 3 odst. 1 rozhodnutí je upravena možnost, aby fyzická osoba ve vymezeném vztahu k dožadujícímu členskému státu nebo České republice (bydliště, státní příslušnost) podala žádost o informace ohledně svých odsouzení v České republice a údajů zapsaných do evidence vedené Rejstříkem trestů prostřednictvím svého ústředního orgánu. Možnost vyhovění takové žádosti a poskytnutí požadovaných informací se posuzuje podle českých právních předpisů (článek 3 odst. 2 rozhodnutí). Rejstřík trestů však mimo rámec trestního řízení informace z evidence vedené Rejstříkem trestů cestou mezinárodní spolupráce v trestních věcech neposkytuje – pokud fyzická osoba potřebuje výpis z evidence vedené

Rejstříkem trestů, může si jej opatřit postupem podle § 11 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů.

K § 16d:

Podle článku 1 ve spojení s článkem 2 rozhodnutí je zapotřebí stanovit, že Rejstřík trestů je tzv. „ústředním“ (centrálním) orgánem České republiky, kterému mají být adresovány a zasílány informace o pravomocném odsouzení občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení a navazujících údajích zapsaných do evidence tohoto jiného členského státu Evropské unie ohledně takového odsouzení. To nevyklučuje výhodnější přímý styk justičních orgánů. Zaslanoou informaci o pravomocném odsouzení občana České republiky soudem jiného členského státu Evropské unie Rejstřík trestů nevkládá do evidence automaticky, ale zašle ji Ministerstvu spravedlnosti, které na jejím základě může podat Nejvyššímu soudu návrh na záznam údajů o takovém odsouzení občana České republiky soudem jiného členského státu Evropské unie do evidence vedené Rejstříkem trestů. V případě, že Nejvyšší soud rozhodne o zaznamenání údajů o takovém odsouzení do evidence Rejstříku trestů, hledí se na takové odsouzení soudem jiného členského státu Evropské unie jako na odsouzení soudem České republiky. V takovém případě Rejstřík trestů do své evidence zaznamená i další údaje týkající se tohoto odsouzení.

K § 16e:

V souladu s článkem 3 rozhodnutí je upravena i možnost Rejstříku trestů požádat ústřední orgán jiného členského státu Evropské unie o poskytnutí informací o pravomocném odsouzení jakékoli fyzické osoby za trestný čin v tomto členském státě a o navazujících údajích zapsaných v evidenci tohoto státu ohledně takového odsouzení. Rejstřík trestů požádá o tyto informace vždy, když vyvstane potřeba těchto informací ze strany orgánů činných v trestním řízení – tj. pro účely trestního řízení, pokud tyto nevyužijí k získání potřebných informací přímý justiční styk. Vyžádané informace lze použít pouze pro účely trestního řízení, pro které byly vyžádané. Podmínky poskytnutí požadovaných informací se však řídí vnitrostátním právem dožádaného členského státu Evropské unie.

Zaslání takové žádosti Rejstříkem trestů za fyzickou osobu s vymezeným vztahem k dožadujícímu či dožádanému státu (bydliště, státní občanství) podle článku 3 odstavce 1 druhého pododstavce není podle českého právního řádu možné, neboť náš právní řád neumožňuje poskytovat takové informace (opis z evidence Rejstříku trestů) v případě, že o ně požádá jakákoliv fyzická osoba. V případě, že by bylo fyzické osobě umožněno žádat prostřednictvím Rejstříku trestů z evidence vedené příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie informace, které jsou u nás obsahem opisu, jednalo by se o nreciproční úpravu, neboť v daném případě obdobnou informaci náš Rejstřík trestů neposkytne, neboť národní legislativa poskytnutí takové informace neumožňuje.

Žádost je třeba přeložit do úředního jazyka či jednoho z úředních jazyků dožádaného státu, případně do jazyka, ohledně kterého členský stát uvede, že je ochotný v něm žádost přijmout. Informace o jazycích jsou členské státy povinny podle článku 5 rozhodnutí sdělit generálnímu sekretariátu Rady, který tuto informaci oznámí ostatním členským státům Evropské unie (tato informace bude součástí připravovaného manuálu). Žádost musí být zaslána na předepsaném formuláři, který je přílohou rozhodnutí a bude i součástí závazného vnitřního předpisu.

K části třetí - účinnost

Vzhledem k velmi krátké implementační lhůtě stanovené v článku 7 rozhodnutí, která je šest měsíců od přijetí rozhodnutí – tj. šest měsíců ode dne 21. 11. 2005, tedy do 21. 5. 2006, se navrhuje stanovit účinnost ke dni vyhlášení tohoto zákona ve Sbírce zákonů.

V Praze dne 22. listopadu 2006

předseda vlády

ministr spravedlnosti a předseda Legislativní rady vlády

Příloha I.

Text příslušných částí trestního řádu a zákona o Rejstříku trestů, v platném znění, s vyznačením navrhovaných změn a doplnění

Trestní řád

§ 446

Informace z Rejstříku trestů

K vyřízení žádosti orgánu cizího státu, který není členským státem Evropské unie, o poskytnutí údajů z Rejstříku trestů je příslušné v přípravném řízení Nejvyšší státní zastupitelství a v řízení po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání Ministerstvo spravedlnosti, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů.

Zákon o Rejstříku trestů

ČÁST TŘETÍ
PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O ODSOUZENÍCH SE ČLENSKÝMI STÁTY
EVROPSKÉ UNIE

§ 16c

(4) Rejstřík trestů poskytuje informace příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie⁶⁾ (dále jen „příslušný orgán“) o pravomocných odsouzeních jeho státních příslušníků soudy České republiky v trestním řízení a o navazujících údajích zapsaných do evidence Rejstříku trestů o takových odsouzeních, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, přímý styk justičních orgánů.

(5) Rejstřík trestů zašle informace uvedené v odstavci 1 v českém jazyce příslušnému orgánu nejpozději do 10 pracovních dnů po provedení zápisu údajů vztahujících se k odsouzení do evidence Rejstříku trestů. Je-li odsouzený státním příslušníkem dvou nebo více jiných členských států Evropské unie, zašle Rejstřík trestů uvedené informace příslušnému orgánu každého z těchto států.

(3) Rejstřík trestů dále poskytne příslušnému orgánu informace o pravomocném odsouzení fyzické osoby a o navazujících údajích zapsaných do evidence Rejstříku trestů o takovém odsouzení za stejných podmínek jako orgánům České republiky činným v trestním řízení, a to na základě žádosti příslušného orgánu zaslané Rejstříku trestů v českém jazyce na stanoveném formuláři⁷⁾ v listinné podobě nebo jiným způsobem umožňujícím Rejstříku trestů ověřit její pravost. Požadované informace zašle Rejstřík trestů příslušnému orgánu v českém jazyce na stanoveném formuláři⁷⁾ spolu s opisem z evidence Rejstříku trestů nejpozději do 10 pracovních dnů od doručení žádosti. Jsou-li k vyřízení žádosti zapotřebí další informace o osobě, o níž jsou požadovány údaje z evidence Rejstříku trestů, Rejstřík trestů neprodleně požádá příslušný orgán o jejich zaslání. V takovém případě zašle požadované informace příslušnému orgánu do 10 pracovních dnů od doručení těchto dalších informací.

-----
6) Článek 1 rozhodnutí Rady 2005/876/SVV ze dne 21. listopadu 2005 o výměně informací z rejstříku trestů.

7) Příloha rozhodnutí Rady 2005/876/SVV ze dne 21. listopadu 2005 o výměně informací z rejstříku trestů.

§ 16d

Rejstřík trestů přijímá informace o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení a o navazujících údajích zapsaných do evidence jiného členského státu Evropské unie o takových odsouzeních, zaslané jinými členskými státy Evropské unie. Informace o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení zašle Rejstřík trestů Ministerstvu spravedlnosti k postupu podle § 4 odst. 2.

§ 16e

(1) Rejstřík trestů požádá příslušný orgán o poskytnutí informací o pravomocném odsouzení fyzické osoby za trestný čin v jiném členském státě Evropské unie, ve kterém byla odsouzena, a o navazujících údajích zapsaných v evidenci tohoto státu o tomto odsouzení, jsou-li takové informace nutné pro účely trestního řízení.

(2) Žádost podle odstavce 1 se zasílá v listinné podobě nebo jiným způsobem umožňujícím dožádanému státu ověřit její pravost, a na stanoveném formuláři přeloženém do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků dožádaného členského státu Evropské unie, nebo do jazyka, v němž je dožádaný členský stát Evropské unie ochoten žádost přijmout.

(3) Informace získané podle odstavce 1 lze použít pouze pro účely trestního řízení, pro které byly vyžádány.

ČÁST TŘETÍ
ČÁST ČTVRTÁ
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 17

Zrušují se:

1. Článek V zákona č. 149/1969 Sb. , kterým se mění a doplňuje zákon č. 141/1961 Sb. , o trestním řízení soudním (trestní řád).
2. Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 54/1970 Sb. , o rejstříku trestů.

§ 18

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1995.